

18.6.2010

MMM:n metsäosaston ylijohtaja Juha Ojala Tapion päivässä:

Metsäalan murros tarjoaa Tapiolle uusia mahdollisuuksia

Maa- ja metsätalousministeriön metsäosaston ylijohtaja Juha Ojalan mukaan Suomen metsäala on keskellä historiansa suurinta muutosta. Hän peräänkuulutti Tapion päivän puheessaan metsäsektorille uusia, entistä enemmän lisäarvoa tuottavia tuotteita ja erityisesti palveluja ratkaisuksi alan tulevaisuuden turvaamiseen. Samanaikaisesti on uudistettava toimintatapoja koko arvoketjussa. Tapion kannalta muutos tarjoaa kuitenkin Ojalan mukaan hyviä mahdollisuuksia.

- Kaikista kriittisin muutostekijä metsäalalla on jo kymmenisen vuotta jatkunut metsäteollisuuden rakennemuutos, joka tietenkin heijastuu koko alan arvoketjuun markkinoilta kannolle. Todennäköistä on, että tuotannon tehokkuutta parantamalla emme selviä tästä muutoksesta. Tällä hetkellä metsäalan lupaavimmat uudet mahdollisuudet ovat puutuotealan kansainvälisen liiketoiminnan kasvattamisessa, puurakentamisessa, biojalostamoissa sekä energiapuutuotannossa, arvioi Ojala puhuessaan Tapion päivän juhlassa eilen illalla Helsingissä.

- Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää erityisesti markkinoinnin ja liiketoiminnan aikaisempaa parempaa osaamista sekä luottamusta puukaupan toimivuuteen pitkäjänteisesti. Puumarkkinoiden toimintaan on löydettävä uusia instrumentteja. Sähköinen puukauppa ja hintariskejä jakava hintaindeksi ovat hyviä uusia toimintamalleja, joita kannattaa ottaa perinteisen puukaupan rinnalle.

Tapiolle muutos on mahdollisuus

Alan rakennemuutos heijastuu myös metsähallintoon ja metsäpolitiikkaan. Metsähallintoa uudistetaan juuri nyt voimakkaasti. Tapion osalta ollaan vasta selvitystyövaiheessa, jonka tulosten pohjalle rakennetaan uusi toimintamalli tavoitteena osakeyhtiömuotoinen toiminta.

- Meidän pitäisi löytää pitkäjänteinen ratkaisu, joka palvelisi vähintään seuraavat 10-15 vuotta. Tältä osin rohkaisen näkemään muutoksen hyvänä mahdollisuutena keskellä alan rakennemuutosta. Asiantuntevilla palveluilla on kysyntää kotimaassa ja ulkomailla, muistutti Ojala.

- Meneillään on monta erittäin tärkeätä hanketta, kuten esimerkiksi Metsään.fi - palvelun käynnistäminen ja metsätietolain valmistelu, jotka liittyvät toisiinsa. Näiden avulla voimme siirtää metsäsuunnittelun ja metsänvaratiedon hallinnan tälle tietotekniikan vuosituhannelle.

Myös metsäpolitiikan on muututtava

Ojalan mukaan on tärkeää, että myös Kansallista metsäohjelmaa uudistetaan tässä tilanteessa.

- Keskeistä on se, että kärkeen ollaan nostamassa kolme strategista päämäärää, joista tarvittavat toimenpiteet johdetaan. Ollaan siis tekemässä entistä selkeämpää strategiaa - ei enää pelkkää toimintaohjelmaa. Nämä kolme päämäärää ovat metsään perustuvien elinkeinojen kilpailukyvyyn vahvistaminen, metsätalouden

kannattavuuden parantaminen sekä metsäluonnon monimuotoisuuden ja metsien ympäristöhyötyjen vahvistaminen, Ojala luetteli.

Alan tahtotilaksi on Ojalan mukaan kirjattu kolmiosainen ja tarkkaan harkittu tasapainoinen kokonaisuus:

- Suomen metsäala on vastuullinen biotalouden edelläkävijä.
- Metsiin perustuvat elinkeinot ovat kilpailukykyisiä ja kannattavia.
- Metsäluonnon monimuotoisuus ja muut ympäristöhyödyt ovat vahvistuneet.

Metsienkäsittely monipuolistuu – perusta pysyy

Ojala asettui myös kannattamaan metsienkäsittelymenetelmien monipuolistamista.

- Itse ymmärrän metsien käsittelyn monipuolistamisen siten, että nykyiset pääperiaatteet säilytetään. Metsiä uudistetaan ja kasvatushakataan ja taimikot hoidetaan oikeaan aikaan ja tehokkaasti. Tavoitteen tulisi edelleen olla se, että hoidamme metsät hyvin ja huolehdimme niiden kasvukunnosta, muistutti Ojala.

- Vaihtoehtoja, joista metsänomistaja voi valita itselleen parhaiten sopivan, tarvitaan kuitenkin lisää. Niille, jotka hakevat parasta mahdollista tuottoa pääomalleen, on osattava kertoa miten se toteutetaan. Ja toisaalta niille, jotka haluavat painottaa metsiensä virkistyskäyttöä, on osattava kertoa miten se toteutetaan. Omistajan tavoitteiden pitäisi ohjata päätöksiä.

Tapio on kehittämässä metsänhoidon suosituksia ja ammattilaisten käyttöön tulevia neuvontavälineitä juuri tähän suuntaan.